

บทที่ ๕

ลักษณะพยางค์

ที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น เป็นเรื่องของลักษณะและหน้าที่ต่าง ๆ ของหน่วยเสียงแต่ละชนิด คือ หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ต่อไปนี้จะได้อธิบายถึงการประกอบหน่วยเสียงชนิดต่าง ๆ เข้าเป็นพยางค์ ดังนี้

ลักษณะของพยางค์ พยางค์ทุกพยางค์ในภาษาเพชรบูรณ์นั้นจะต้องประกอบด้วยหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยใดหน่วยหนึ่งเสมอ และจะต้องชนต้นด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะต้นหน่วยใดหน่วยหนึ่ง แล้วประสมกับหน่วยเสียงสระ ซึ่งอาจจะเป็นหน่วยเสียงสระสั้นหรือหน่วยเสียงสระยาวก็ได้ ในกรณีที่ประสมกับหน่วยเสียงสระยาว อาจจะมีหรือไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายก็ได้ ถ้าประสมกับหน่วยเสียงสระสั้นแล้วโดยปรกติทุกพยางค์จะต้องมีหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เราจึงอาจจะแบ่งหน่วยเสียงในภาษาเพชรบูรณ์ออกเป็น ๔ ประเภท ด้วยกัน คือ

๑. หน่วยเสียงพยัญชนะต้น มีอยู่ทั้งหมด ๒๐ หน่วย ซึ่งในที่นี้จะใช้อักษรย่อ C^๒

แทน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ ประเภทที่ ๑ ซึ่งมีอยู่ ๒ พวก คือ

๑.๑.๑ หน่วยเสียงระเบิด ไม่งอง เบา คือ /p/, /t/, /c/, /k/,

และ /ʔ/

๑.๑.๒ หน่วยเสียงระเบิด: กอง คือ /b/ และ /d/

ในที่นี้จะใช้อักษรย่อ C₁ แทนหน่วยเสียงประเภทนี้

พยางค์ ที่ไม่ลงเสียงหนักที่เป็นพยางค์ต้นของคำหลายพยางค์ เมื่อประสมกับหน่วยเสียงสระสั้นแล้ว อาจจะไม่มียุหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายก็ได้ เช่น พยางค์ ka³ ในคำว่า /ka³ta³/ตะกร้า

๒ ไ้แทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น (consonants) ทั้ง ๒๐ หน่วย (ดูนั่นเมื่อใช้ C เดียว)

๑ หมายถึงทั้ง C₁ และ C₂

๑.๒ ประเภทที่ ๒ ซึ่งมีอยู่ ๕ พวก คือ

๑.๒.๑ หน่วยเสียงระเบิด ไม่ก่อง หนัก คือ /ph/, /th/, และ /kh/

๑.๒.๒ หน่วยเสียงนาสิก ก่อง คือ /m/, /n/, /ñ/, และ /ŋ/

๑.๒.๓ หน่วยเสียงเสียดแทรก ไม่ก่อง คือ /f/, /s/, และ /h/

๑.๒.๔ หน่วยเสียงข้าง ก่อง คือ /l/

๑.๒.๕ หน่วยเสียงกึ่งสระ ก่อง คือ /w/ และ /j/

ในที่นี้จะใช้อักษรย่อ C_2 แทนหน่วยเสียงประเภทนี้

๒. หน่วยเสียงสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ หน่วยเสียงสระสั้น ได้แก่ /i/, /e/, /ɛ/, /u/, /ə/, /a/,

/u/, /o/, /ɔ/, /ia/, และ /ua/

ในที่นี้จะใช้อักษรย่อ v ^๓ แทนหน่วยเสียงสระสั้นเหล่านี้

๒.๒ หน่วยเสียงสระยาว ได้แก่ /i:/, /e:/, /ɛ:/, /u:/, /ə:/,

/a:/, /u:/, /o:/, /ɔ:/, /i:a/, /u:a/, และ /u:a/

ในที่นี้จะใช้อักษรย่อ vv ^๔ แทนหน่วยเสียงสระยาวเหล่านี้

๓. หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย มีอยู่ทั้งหมด ๕ หน่วย แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ ประเภทที่ ๑ หน่วยเสียงระเบิด ไม่ก่อง เบา มีอยู่ ๔ หน่วย คือ /-p/, /-t/, /-k/, และ /-ʔ/ เมื่อปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย มีลักษณะเป็นเสียงอูบ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ พวก คือ

๓.๑.๑ พวกที่ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระสั้น ได้แก่ /-p/, /-t/, /-k/,

และ /-ʔ/

๓.๑.๒ พวกที่ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระยาว ได้แก่ /-p/, /-t/,

และ /-k/

^๓ v ไร่แทนหน่วยเสียงสระสั้น (short vowels)

^๔ vv ไร่แทนหน่วยเสียงสระยาว (long vowels)

ในที่นี้จะใช้อักษรย่อ S แทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายประเภทนี้

๓.๒ ประเภทที่ ๒ ซึ่งมีอยู่ ๒ พวก คือ

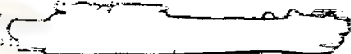
๓.๒.๑ หน่วยเสียงนาสิก ก้อง มี ๓ หน่วย คือ /-m/, /-n/, และ /-ŋ/

๓.๒.๒ หน่วยเสียงกึ่งสระ ก้อง มี ๒ หน่วย คือ /-w/ และ /-j/

ในที่นี้จะใช้อักษรย่อ N แทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายประเภทนี้

๔. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ มีอยู่ทั้งหมด ๕ หน่วย แต่เป็น ๖ เสียง คือ

๔.๑ หน่วยเสียงต่ำ - ขึ้น ไซ้หมายเลข ๑ แทน

๔.๒ หน่วยเสียงต่ำ - ระดับ ไซ้ประกอบด้วย

๔.๒.๑ เสียงต่ำ - ระดับ จะปรากฏเฉพาะในโครงสร้างแบบ

CVS²* แทน

๔.๒.๒ เสียงต่ำกึ่งกลาง - ระดับ จะปรากฏเฉพาะในโครงสร้าง

แบบ CVV²** , CVN²** และ CVVN²**

 เสียงต่ำ: - ระดับ และ เสียงต่ำกึ่งกลาง - ระดับ นี้ไซ้หมายเลข

2 แทน

๔.๓ หน่วยเสียงกลาง ไซ้หมายเลข 3 แทน

๔.๔ หน่วยเสียงสูง - ตก ไซ้หมายเลข 4 แทน

๔.๕ หน่วยเสียงสูง - ระดับ ไซ้หมายเลข 5 แทน

* S ไซ้แทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /-p/, /-t/, /-k/, /-ʔ/ (Stops)

b N ไซ้แทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /-m/, /-n/, /-ŋ/, (Nasals)

/-w/, และ /-j/ (Semi - vowels)

* คุ้โครงสร้างของพยางค์แบบ CVS² ในหน้า ๑๑๖

** คุ้โครงสร้างของพยางค์แบบ CVV², CVN² และ CVVN² ในหน้า ๑๐๓

หน่วยเสียงทั้ง ๔ ประเภทนี้อาจจะปรากฏเป็นหน่วยโครงสร้างของพยางค์ในแบบโครงสร้างต่าง ๆ ๑๔ แบบด้วยกัน ซึ่งรวมเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๕ ประเภท ดังนี้

๑. ประเภท CVV โครงสร้างประเภทนี้มีแตกต่างกันออกไปเป็น ๕ แบบ คือ CVV¹, CVV², CVV³; C₂VV⁴, และ CVV⁵

๑.๑ แบบ CVV¹ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pe: ¹ /	เป	
/ pha: ¹ /	ผา	
/ ti: ¹ /	ตี	
/ thu: ¹ /	ทุ	
/ dɔ: ¹ /	เดอ	(คำลงท้าย มีความหมายตรงกับคำว่า นะ)
/ cɛ: ¹ /	แจ	
/ kw: ¹ /	กอ	(คำลงท้าย มีความหมายตรงกับคำว่า หรือกอ)
/ khu:a ¹ /	ขัว	'ขวา ; สะพาน'
/ wɛ: ¹ /	แอ	(คำขยายกริยา มีความหมายตรงกับคำว่า แประ)
/ mɔ: ¹ /	หมอ	
/ ni: ¹ /	หนี	
/ san ¹ kha ³ na: ¹ /	สังขยา	
/ ɲɛ: ¹ /	แหง	
/ fi: ¹ /	ผี	
/ si:a ¹ /	เสียบ	
/ ha: ¹ /	หา	
/ lu:a ¹ /	เหลือ	
/ wi: ¹ /	หิว	
/ ji: ¹ /	หีย	

เท่าที่สำรวจดูปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง

พยัญชนะต้น /b/

๑.๒ แบบ CVV² ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pe: ² /	เป	‘แบนแต่เพอะทะ’
/ phu: ² /	พู	
/ bu:a ² /	บัว	
/ tɔ: ² /	ตอ	
/ thi: ² /	ที	
/ di: ² /	ดี	
/ cɛ: ² /	แจ	‘ซอก, มุม’
/ kɯ:a ² /	เกือ	‘เกลือ ; ให้อาหารสัตว์’
/ khu: ² /	ครู, คุ	
/ ʔə: ² /	เออ	
/ mɯ: ² /	มื่อ	
/ no: ² /	โน	
/ pan ² na: ² /	ปัญญา	
/ nu: ² /	ง	
/ fu: ² /	ฟ	
/ thu:a ³ hɛ: ² /	ถั่วแฮ	‘ถั่วชนิดหนึ่ง’
/ li:a ² /	เลีย	
/ wi: ² /	วี	‘พืค’
/ ja: ² /	ยา	

๑.๓ แบบ CVV³ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pa: ³ /	ปา
/ phɔ: ³ /	พอ

/ b u : a ³ /	เปอ	
/ t i : ³ /	ถ	‘ถาง’
/ t h u : a ³ /	ถัว	
/ d e : ³ /	เค	
/ c o : ³ /	จอ	‘เริ่มมีดอกมีผล’
/ k e : ³ /	แก	‘แก ; ลาก’
/ k h u : ³ /	ฮือ	
/ ʔ i : ³ /	อ	
/ m a : ³ /	หมา	‘แซให้ขึ้นน้ำ’ (ใช้กับ <u>ข้าว</u>)
/ n e : ³ /	แน	
/ ñ a : ³ /	ยา	
/ s a ³ ŋ a : ³ /	สง่า	
/ f a : ³ /	ฟา	
/ s u : ³ /	ลือ	‘ลือ ; ลือ’
/ h i : a ³ /	เหย	‘หลน’ (ใช้กับ <u>สิ่งของ</u>)
/ l u : ³ /	หล	
/ w a : ³ /	วา	
/ j u : ³ /	อญ	

๑.๘ แบบ C₂VV⁴ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ p h a : ⁴ /	ฟา	
/ t h a : ⁴ /	ถา, ทา	(ทา ใช้ในความหมายว่า คอย)
/ k h u : a ⁴ /	คว, ชัว	
/ m u : a ⁴ /	มว	
/ n a : ⁴ /	หนา	
/ ñ a : ⁴ /	ญา	

/ ɲu:p⁴ɲu:p⁴ / ɲับ^๔งอ^๔ 'งอ'
 / fa:⁴ / ฟา
 / su:⁴ / สอ
 / ha:⁴ / หา
 / kho:⁴lo:⁴ / โคอ^๔ล^๔
 / wa:⁴ / หวา

เท้าที่สำรวจคุณปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-
 พยัญชนะคน / ๖/

๑.๕ แบบ CVV⁵ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pa:⁵ / ปา
 / phɔ:⁵ / พอ 'พบ'
 / ba:⁵ / บา
 / ti:a⁵ / เตีย
 / thɛ:⁵ / แท
 / d u:⁵ / ดอ
 / co:⁵ / โจ
 / kɔ:⁵ / กอ 'มวนเขา'
 / khu:⁵ / คอ
 / ʔa:⁵ / อา
 / ma:⁵ / มา
 / na:⁵ / นา
 / ɲu:⁵ / ญอ 'ฉลัก, คั้น'
 / ɲɔ:⁵ / งอ
 / fa:⁵ / ฟา

/ sʉ:a ⁵ /	เซื่อ
/ hu:a ⁵ /	หั่ว
/ khi: ⁴ le: ⁵ /	ชีเล่ 'ตะกอน'
/ ku:aj ⁵ nam ⁵ wa: ⁵ /	กลัวย่นำว่า
/ jɛ: ⁵ /	แย

๒.. ประเภท CVVN โครงสร้างประเภทนี้มีแตกต่างกันออกไปเป็น ๕ แบบ คือ
 $C_2V\bar{V}N^1$, $CV\bar{V}N^2$, $CV\bar{V}N^3$, $C_2V\bar{V}N^4$, และ $CV\bar{V}N^5$

๒.๑ แบบ $C_2V\bar{V}N^1$ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

✓ / phɛ:n ¹ /	แฝง
/ thɔ:n ¹ /	ถอง
/ kha:j ¹ /	ชาย
/ ma:n ¹ /	หมาน 'โชคคี่'
/ na:m ¹ /	หนาม
✓ / ŋa:j ¹ /	หงาย
/ fa:j ¹ /	ฝาย
/ sa:w ¹ /	สาว
/ hɔ:n ¹ /	หอน
/ lɛ:n ¹ /	เหลิง
/ wɛ:n ¹ /	แหวน

เท่าที่สำรวจดูปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง

พยัญชนะต้น /j/

๒.๒ แบบ $CV\bar{V}N^2$ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pa:j ² /	ปลาย
/ pha:n ² /	พาน

/ be:n ² /	เบน
/ tɛ:n ² /	แตง
/ thɛ:n ² /	แพง
/ do:n ² /	โด้น 'น่าน'
/ cɛ:w ² /	แจ้ว
/ kɔ:n ² /	เกิน 'เกิน ; พะอง'
/ kh u:an ² /	เคื่อง
/ ɾu:n ² /	ก๊น
/ mɛ:w ² /	แมว
/ nɔ:n ² /	นอน
/ ña:w ² /	ยาว
/ ŋɛ:n ² /	งอน
/ kɔ:n ² fɔ:n ² /	กอง <u>ฟอน</u> 'เชิงตะกอน'
/ sɔ:n ² /	เซ็ญ
/ hɛ:m ² /	แรม
/ lu:aj ² /	รวย
/ wi:an ² /	เว็ยน
/ ja:m ² /	ยาม 'เข็ยมเข็ยน'

๒.๓ แบบ CVVN³ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pa:j ³ /	ป่าย
/ ph u:n ³ /	ฝึน
/ bɔ:n ³ /	บอน 'ที ; ทันออน'
/ t u:n ³ /	ตัม 'เต็ม, เฝ็ม'
/ tha:n ³ /	ถาน
/ da:n ³ /	ถาน 'คาน ; เขย'

/ ca:j ³ /	จอย 'ดอม'
/ ki:aw ³ /	เกี้ยว
/ khu:an ³ /	เครื่อง
/ ʔo:n ³ /	โอง
/ nu:n ³ /	หมั่น 'หมั่น ; ลั่น'
/ na:j ³ /	หนาย
/ hi:aw ³ /	เขี้ยว
/ nu:j ³ /	งาย
/ fu:an ³ /	เฟื่อน
/ su:an ³ /	สวน
/ lu:an ³ /	เลือน
/ wa:n ³ /	หวาน
/ ja:n ³ /	อย่าง

๒.๔ แบบ C₂VVN⁴ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pha:j ⁴ /	ผาย (ชอกคน)
/ thu:aj ⁴ /	ถวย
/ kha:n ⁴ /	ขาง
/ ma:j ⁴ /	หมาย
/ na:m ⁴ /	ยาม 'เคยตัว'
/ ʔo:j ⁴ /	โงย 'โคน, ลม'
/ fa:j ⁴ /	ฝาย
/ sa:m ⁴ /	สาม 'ปลุกหอมให้เต็ม'
/ hɛ:n ⁴ /	แหน 'แหะ'
/ wa:n ⁴ /	วาน

เท่าที่สำรวจจตุรภาคทั่วโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-
พยัญชนะต้น /n/, /l/, และ /j/

๒.๕ แบบ CVVN⁵ ตัวอย่างของพยางค์เต็มโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pɛ:w ⁵ /	แป้ว	'แผลเป็น'
/ ma:k ⁴ pha:w ⁵ /	หมากพร้าว	
/ ba:n ⁵ /	บาน	
/ tɯ:n ⁵ /	ตัน	
/ thɔ:n ⁵ /	ทอง	
/ da:j ⁵ /	ค้าย	
/ ci:m ⁵ /	จิม	'ชะขึ้นมา'
/ kɛ:w ⁵ /	แกว	
/ kha:n ⁵ /	คาง	
/ ʔɔ:n ⁵ /	เอน	'เรียก, ร้องเรียก'
/ ma:n ⁵ /	มาง	'ทำลาย'
/ nɔ:n ⁵ /	นอง	
/ ɲw:m ⁵ /	ยอม	
/ ɲa:w ⁵ /	งาว	
/ fɯ:an ⁵ /	เฟื่อง	
/ su:an ⁵ /	ชวน	'เอามือชวนขึ้น'
/ hɔ:n ⁵ /	รอง	
/ li:aw ⁵ /	เลี้ยว	
/ ɲa:n ⁵ /	ยาง	

เท่าที่สำรวจจตุรภาคทั่วโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-
พยัญชนะต้น /w/

๓.. ประเภท CVVS โครงสร้างประเภทนี้ มีแตกต่างกันออกไปเป็น ๒ แบบ คือ
 CVVS⁴ และ CVVS⁵

๓.๑ แบบ CVVS⁴ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pa:k ⁴ /	ปาก
/ na: ⁴ pha:k ⁴ /	หน้า <u>ปาก</u>
/ bə:k ⁴ /	เบิก
/ tɔ:k ⁴ /	ตอก
/ thə:k ⁴ /	เด็ก
/ dɛ:t ⁴ /	แดด
/ co:t ⁴ /	โจษ
/ kə:p ⁴ /	เก็บ 'รองเท้า'
/ khɔ:p ⁴ /	ขอบ
/ ʔa:p ⁴ /	อาบ
/ mɔ:k ⁴ /	หมอก
/ no:k ⁴ /	โหนก
/ ña:p ⁴ /	หยาบ
/ ŋɔ:k ⁴ /	หงอก
/ fa:k ⁴ /	ฝาก
/ si:ap ⁴ /	เสียบ
/ hɯ:t ⁴ /	หืด
/ lɯ:ak ⁴ /	เหลือก
/ wi:t ⁴ /	หวัด
/ jɯ:ak ⁴ /	เหยือก

๘.๒ แบบ CVVS⁵ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pu:t ⁵ /	ปู่ (คำเลียนเสียง : เสียงแตรรถยนต์)
/ pha:k ⁵ /	ปาก 'อัมพาท'
/ tɔ:t ⁵ /	ตอก 'ถัก' (ที่เป็นคำกริยา)
/ thɔ:t ⁵ /	ทอก
/ ca:k ⁵ /	จาก 'ตะคอก'
/ kɔ:t ⁵ /	กอก (คำขยายกริยา มีความหมายตรงกับคำว่ากรอก)
/ kho:k ⁵ /	โคง
/ ʔo:k ⁵ /	โคง
/ me:k ⁵ /	เมฆ
/ na:k ⁵ /	นาก
/ ña:t ⁵ /	ยาด 'แยง'
/ ɲu:ak ⁵ /	เงือก
/ fa:t ⁵ /	ฟาด
/ sɛ:k ⁵ /	แทรก
/ khi: ⁴ hu:an ⁵ /	ชีเรือน
/ lu:ak ⁵ /	ลวก
/ wi:ak ⁵ /	เวียก 'งาน'

เท่าที่สำรวจจู่ปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-พยัญชนะต้น /b/, /d/ และ /j/

๘. ประเภท CVN โครงสร้างของพยางค์ประเภทนี้มีแตกต่างกันออกไปเป็น

๘ แบบ คือ CVN¹, CVN², CVN³, CVN⁴, และ CVN⁵

๘.๑ แบบ CVN¹ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pu:j¹ / ปู่

/ phiw ¹ /	ผิว
/ tiw ¹ /	ตีว
/ thom ¹ /	ถม
/ daj ¹ /	โค
/ cɔj ¹ /	จอย
/ koj ¹ /	กอย (คำเลียนเสียง : เสียงไก่ตัวเมียร้อง เวลาจะออกไข่)
/ khem ¹ /	เข้ม
/ ʋan ¹ /	อัน (ชอคน)
/ maj ¹ /	ไหม
/ nan ¹ /	หนัง
/ ñan ¹ /	หยัง 'อะไร'
/ ɲaw ¹ /	เหงา
/ fan ¹ /	ฟัน
/ sum ¹ /	สุ่ม
/ hɯŋ ¹ /	หึ่ง
/ lom ¹ /	หลวม
/ wan ¹ /	หวัง

เท่าที่สำรวจปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะ-
ต้น /b/ และ /j/ และจะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียงสระประสมเสียงสั้นคือ /ia/ และ /ua/

๔.๒ แบบ CVN² ดังอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ paj ² /	ไป
/ phim ² /	พิมพ์
/ bon ² /	บน 'บนบาน'
/ tiw ² /	ตีว 'ตีว' (ใช้กับ <u>ไม้ไผ่</u>)
/ thəŋ ² /	เทิง 'บน'

/ dɯŋ ² /	ถึง	
/ con ² /	จน	
/ kum ² /	กุม	
/ khuj ² /	คุย	
/ ʔam ² /	อำ	(ใช้ในความหมายว่า อำพราง)
/ mɯŋ ² /	มึง	
/ nam ² /	นำ	'ตาม'
/ ñin ² /	ยิง	
/ ɲan ² /	จัน	'ฉลอง'
/ faj ² /	ไฟ	
/ sum ² /	ซุม	
/ han ² /	รัง	
/ luj ² /	ลุย	
/ won ² /	วง	
/ jen ² /	เย็น	

๔.๓ แบบ CVN³ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pin ³ to: ² /	ปิ่นโต	
/ phen ³ /	เฟิน	'ทาน'
/ bon ³ /	บง	
/ tan ³ /	ตัง	'มานั่งเฉพาะขนาดเล็ก'
/ thaj ³ /	ไถ	
/ diŋ ³ /	คิง	
/ con ³ /	จง	'เหลือไว้'
/ kin ³ /	กลิน	
/ khen ³ /	เข่ง	
/ ʔim ³ /	อิม	

/ maj ³ /	ใหม่
/ naw ³ /	เนา
/ ñin ³ /	หยิ่ง
/ nuaj ³ /	โหลง ‘ฟุ้งกระจาย’ (ใช้กับ ฝุ่น)
/ fin ³ /	ฝืน
/ son ³ /	สง
/ haj ³ /	ไร
/ len ³ /	เรง
/ wen ³ /	แหวง
/ jan ³ /	หยง

เท่าที่สำรวจดูปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-สระประสมเสียงสั้น

๔.๘ แบบ C₂VN⁴ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

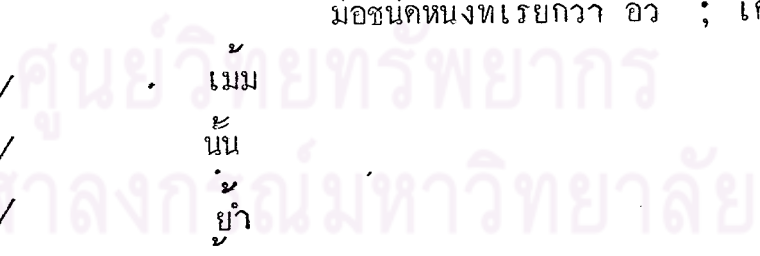
/ pham ⁴ /	ผ้า ‘ตะมอย’
/ tham ⁴ /	ถ้ำ
/ khaj ⁴ /	ไข
/ man ⁴ /	หมั่น
/ nam ⁴ /	นั่ง
/ ñun ⁴ /	ยุง
/ nuj ⁴ /	แงง
/ fan ⁴ /	ฟัน
/ saw ⁴ /	เสา
/ haj ⁴ /	ไห
/ len ⁴ /	เลน

/ win⁴ / วิน
 / jew⁴ / เยว (คำอุทาน แสดงการห้ามปราม)

เท่าที่สำรวจดูปรากฏว่าโครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-
 สระประสมเสียงสั้น

๔.๕ แบบ CVN⁵ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pan ⁵ /	ปั้น	
/ pha ⁵ /	ไพ	
/ baw ⁵ /	เบา	
/ tom ⁵ /	ตม	
/ thun ⁵ /	ตง	'กระทง'
/ dwn ⁵ /	คน	(คำขยายกริยา เช่น สิ้นคินๆ)
/ ciw ⁵ /	จิว	'วิ่งอย่างรวดเร็ว'
/ kin ⁵ /	กลิ้ง	
/ khen ⁵ /	เคน	
/ w ⁵ iw /	อิว	'ปั้นเอาเมล็ดฝ้ายออกจากเนื้อฝ้ายโดยใช้เครื่อง- มือชนิดหนึ่งที่เรียกว่า อิว ; เครื่องมือที่ใช้อิวฝ้าย'
/ mom ⁵ /	แมม	
/ nan ⁵ /	นั๊น	
/ nam ⁵ /	นั๊ม	
/ num ⁵ /	นั๊ม	
/ san ⁵ /	ซัน	
/ law ⁵ /	เลา	'ยุ่งชาว'
/ waj ⁵ /	ไว	
/ jan ⁵ /	ยัง	

เท่าที่สำรวจดูปรากฏว่า โครงสร้างของพยางค์แบบนี้จะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียง-
พยัญชนะต้น /f/ และ /h/ และจะไม่ประกอบด้วยหน่วยเสียงสระประสมเสียงสั้น

๕. ประเภท CVs โครงสร้างประเภทนี้มีแตกต่างกันออกไปเป็น ๒ แบบ คือ
CVs² ; CVs⁵

๕.๑ แบบ CVs² ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pak ² /	ปัก
/ phut ² /	ผูก
/ bit ² /	บิต
/ tip ² /	ตีบ 'กระต๊อบ'
/ thak ² /	ถัก
/ det ² /	เด็ด
/ ciʔ ² /	จี 'สั้น ๆ' (ใช้กับ <u>เงาของสัตว์</u>)
/ kuak ² /	กวัก
/ khuʔ ² /	ขุ 'หล่นลงมา' (ใช้กับของเบา ๆ เช่น <u>ขี้หนู</u>)
/ muk ² /	หมึก
/ sa ³ nuk ² /	สนุก
/ ñip ² /	หยิบ 'เย็บ'
/ nut ² nit ² /	หงุกหงิก
/ fuk ² /	ฝึก
/ siaʔ ² /	เสี่ยะ 'แะ'
/ hok ² /	หก
/ lek ² /	เหล็ก
/ wit ² /	หวิด
/ jip ² /	หยิบ

๕.๒ แบบ CV⁵ ตัวอย่างพยางค์ที่มีโครงสร้างแบบนี้ เช่น

/ pok ⁵ /	ปก	
/ phuk ⁵ /	พุก	
/ bak ⁵ /	บัก	(คำนำหน้าเพศชาย)
/ tik ⁵ /	ติก	(คำขยายกริยา มีความหมายตรงกับคำว่า หนักๆ)
/ thia ⁵ /	เทียะ	‘สุกจนงอม’
/ dup ⁵ /	ดุก	(คำขยายกริยา มีความหมายตรงกับคำว่า กระจุก)
/ cek ⁵ /	เจก	
/ kip ⁵ /	กิป	(คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ : คำว่า clip ในภาษาอังกฤษ)
/ khu ak ⁵ /	ควัก	
/ ʔia ⁵ /	เอียะ	(คำอุทาน แสดงการไม่เชื่อถือ)
/ mot ⁵ /	มค	
/ nuk ⁵ /	นิก	
/ ñap ⁵ /	ยัป	
/ ɲɛ ⁵ /	แงะ	
/ fot ⁵ /	ฟค	‘กึ่งไม้เล็ก ๆ’
/ suk ⁵ /	ซุก	‘ซุก ; บัดออกไปไหนแล้ว’
/ hi ⁵ /	ฮิ	
/ lua ⁵ /	ลัวะ	‘ทะเล็ก’
/ wik ⁵ /	วิก	
/ jip ⁵ /	ยิป	

ทุกตัวมาแล้วนี้เป็นโครงสร้างของพยางค์ที่ปรากฏเป็นคำพยางค์เดี่ยว หรือเป็นพยางค์
 พยางค์เสียงหนัก(stressed) ซึ่งอาจจะเป็นพยางค์ต้นหรือพยางค์ท้ายในคำสองพยางค์ เช่น

คำพยางค์เดียว / paj² / ไป
 พยางค์ต้นของคำสองพยางค์ / ke²ka² / เกกะ
 พยางค์ท้ายของคำสองพยางค์ / pan²na:² / ปันญา

ในกรณีที่^๑เป็นพยางค์^๒ที่ไม่ลงเสียงหนัก^๓ก็จะมีโครงสร้างแตกต่างออกไป คือเป็นแบบ CV³ ตัวอย่างเช่น

/ t^hu³law² / ทุเลา
 / sa³la:t⁴ / ฉลาด
 / ka³ta:³ / ตะกรา
 / ʔa³naŋ¹ / อะหยัง ‘อะไร’

จะเห็นได้ว่าหน่วยเสียงชนิดต่าง ๆ นั้นมีความสัมพันธ์กัน ดังจะสรุปให้เห็นได้ใน-
 ตาราง ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงชนิดต่างๆ เพื่อแสดงลักษณะโครงสร้างพยางค์

หน่วยเสียง พยัญชนะ ต้น	หน่วยเสียง คำ-ขึ้น (1)	หน่วยเสียงคำ - ะคัม		หน่วยเสียง กลาง (3)	หน่วยเสียง สูง-ตก (4)	หน่วยเสียง สูง- ะคัม (5)
		คำ-ะคัม (2)	ตากวากลาง -ะคัม (2)			
1 /p-/	/pe: ¹ /	/pak ² /	/paj ² /	/pi: ³ /	/pa:k ⁴ /	/pok ⁵ /
2 /b-/		/bi: ² /	/bin ² /	/ben ³ /	/bɛ:k ⁴ /	/ba:n ⁵ /
3 /t-/	/ti: ¹ /	/top ² /	/ti:n ² /	/ta:w ³ /	/tɔ:t ⁴ /	/tɔ:t ⁵ /
4 /d-/	/daj ¹ /	/de: ² /	/di: ² /	/dɛ: ³ /	/dɛ:t ⁴ /	/du: ⁵ /
5 /c-/	/cɔj ¹ /	/cep ² /	/ca:m ² /	/ca:j ³ /	/cu:p ⁴ /	/cam ⁵ /
6 /k-/	/kw: ¹ /	/kop ² /	/kɛ:w ² /	/ki:aw ³ /	/kə:p ⁴ /	/kɛ:w ⁵ /
7 / -/	/ʔan ¹ /	/ʔia ² /	/ʔe:n ² /	/ʔa:n ³ /	/ʔn:ap ⁴ /	/ʔia ⁵ /
โครงสร้าง ของพยางค์ ขึ้นต้นด้วย พยัญชนะที่ ๓ (C ₁)	C ₁ VV ¹ C ₁ VN ¹	C ₁ VS ²	C ₁ VV ² C ₁ VN ² C ₁ VVN ²	C ₁ VV ³ C ₁ VN ³	C ₁ VVS ⁴	C ₁ VV ⁵ , C ₁ VN ⁵ C ₁ VVN ⁵ , C ₁ VS ⁵ C ₁ VVS ⁵
8 /ph-/	/phi: ¹ /	/phat ² /	/phim ² /	/phun ³ /	/pha: ⁴ /	/pha: ⁵ /
9 /th-/	/thɔ:ŋ ¹ /	/thak ² /	/thi: ² /	/thoŋ ³ /	/tha: ⁴ /	/tha:k ⁵ /
10 /kh-/	/kha:j ¹ /	/kha: ² /	/khu: ² /	/khaj ³ /	/khɔ:t ⁴ /	/kha:ŋ ⁵ /
11 /m-/	/maj ¹ /	/mak ² /	/man ² /	/maj ³ /	/mu:ak ⁴ /	/maj ⁵ /
12 /n-/	/na:m ¹ /	/nak ² /	/na:j ² /	/naw ³ /	/no:k ⁴ /	/nu:k ⁵ /
13 /ñ-/	/ñaj ¹ /	/ñã: ² /	/ñã:w ² /	/ñam ³ /	/ñã:m ⁴ /	/ñã:k ⁵ /
14 /ŋ-/						
15 /f/						
16 /s/						
17 /						
18 /						
19 /						
20 /						

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงชนิดต่าง ๆ เพื่อแสดงลักษณะโครงสร้างพยางค์

หน่วยเสียง พยัญชนะต้น	หน่วยเสียง คำ - ขัน (1)	หน่วยเสียงคำ - ระดับ		หน่วยเสียง กลาง (3)	หน่วยเสียง สูง-ตก (4)	หน่วยเสียง สูง-ระดับ (5)
		คำ-ระดับ (2)	ต่ำกว่ากลาง -ระดับ (2)			
1/ป-/	เป	ปัก	ไป	ปี	ปาก	ปัก
2/บ-/		บิ	บิน	เบีย	แบก	บ้าน
3/ต-/	ตี	ตบ	ตึน	ตาว	ตอด	ต็อก
4/ค-/	ไค	เคะ	คี	แค	แคค	ค็อก
5/จ-/	จอย	เจ็บ	จาม	จาย	จวบ	จำ
6/ก-/	กอ	กบ	แกว	เกี้ยว	เกีบ	แกว
7/อ-/	อัน	เอ็ยะ	เอน	อาน	เอ็อบ	เอ็ยะ
โครงสร้าง ของพยางค์ อนุต้นความ พยัญชนะ ค (C ₁)	C ₁ VV ¹ C ₁ VN ¹	C ₁ VV ²	C ₁ VV ² C ₁ VN ² C ₁ VVN ²	C ₁ VV ³ C ₁ VN ³	C ₁ VVS ⁴	C ₁ VV ⁵ , C ₁ VN ⁵ C ₁ VVN ⁵ , C ₁ VS ⁵ C ₁ VVS ⁵
8/ฟ-/	ฟี	ฝัก	ฟิมพ์	ฟง	ฟา	ฟรา
9/ท-/	ทอง	ถัก	ที	ทอง	ธา	ทาก
10/ด-/	ชาย	ดะ	คู	ไซ	ชอด	คาง
11/ม-/	ไหม	หมัก	มัน	ไหม	หมวก	ไม้
12/น-/	หนาม	หนัก	นาย	เนา	โทนก	นีก
13/ย-/	หยัง	หยะ	ยาว	ย่ำ	ยาม	ยาก
14/ง-/	เหงา	หงบ	แงน	งาย	งอย	งัก
15/ฟ-/	ฟี	ฝีก	ฟู	ฟัว	ฟ้าย	ฟั้น
16/ช-/	ชู	ชิบ	ชอม	ชือ	สอบ	ชุก
17/ฮ-/	โหน	หัก	แฮง	แหว	หั้น	ฮก
18/ล-/	เหล็ง	หลก	ลาย	ลาม	แหลบ	และ
19/ว-/	หวี	หวัด	แหว	หวาน	วาน	เวา
20/ย-/	หยี	หยัก	เย็น	อย	เขว	ยัม
โครงสร้าง ของพยางค์ ต้นความ	C ₂ VV ¹ C ₂ VN ¹	C ₂ VS ²	C ₂ VV ² C ₂ VN ²	C ₂ VV ³ C ₂ VN ³	C ₂ VV ⁴ C ₂ VN ⁴	C ₂ VV ⁵ , C ₂ VN ⁵ C ₂ VVN ⁵ , C ₂ VS ⁵